

PEDAGOGICZNA BIBLIOTEKA WOJEWÓDZKA
IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ
w LUBLINIE

Kompetencje kluczowe

- połączenie wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji

Wydział Informacji i Informatyzacji

Opracowała
Grażyna Kłos

L U B L I N 2 0 1 7

Wydawnictwa zwarte

1. Aktywność czytelnicza uczniów w wieku wczesnoszkolnym w perspektywie budowania ich kompetencji kluczowych / Katarzyna Borawska-Kalbarczyk // W: Edukacyjne konteksty rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym / red. Krystyna Kusiak, Ilona Nowakowska-Buryła, Renata Stawinoga. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2009. - S. 191-204
2. Diagnozowanie kompetencji społecznych dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym / Maria Deptuła, Agnieszka Misiuk. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2016. - 226 s.
3. Dydaktyczne kompetencje sieciowe nauczycieli polonistów / Agata Poręba // W: Dydaktyka literatury i języka polskiego : stan badań i perspektywy badawcze / red. Sławomir Jacek Żurek, Anna Adamczuk-Stęplewska. - Lublin : Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, cop. 2012. - S. 217-226
4. Edukacja muzyczna i rozumienie jej znaczenia dla rozwoju własnych kompetencji kluczowych studentów wczesnej edukacji / Ewa Szatan // W: Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży : teoria i badania / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Małgorzata Bilewicz. - Warszawa : Wydaw. Akademickie Żak Jacek Śnieciński. - Fundacja Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji Społeczno-Pedagogicznych, cop. 2015. - S. 257-269
5. Elementy cyfryzacji edukacji z elementami modyfikacji kształcenia zawodowego / Kazimierz Mikulski. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2015. - 142 s.
6. Jak rozwijać rozumienie społeczne? : program warsztatów dla młodzieży / Marta Białecka-Pikul [et al.]. - Kraków : Wydaw. Edukacyjne, 2016. - 171 s.
7. Kariera zawodowa i jej uwarunkowania w kontekście edukacji permanentnej / Beata Jakimiuk // W: Wychowanie wobec współczesnych przemian społeczno-kulturowych /

pod red. Doroty Bis, Ewy Smółki i Ryszarda Skrzyniarza. - Lublin : Wydaw. KUL, 2012. - S. 289-314

8. Kompetencja komunikacyjna jako element dojrzałości szkolnej dzieci sześcioletnich / Edyta Ćwikła, Barbara Stasielo // W: Pedagogika przedszkolna : oblicza i poszukiwania / red. nauk. Marzenna Magda-Adamowicz, Agnieszka Olczak. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2014. - S. 178-191
9. Kompetencje : aspekty teoretyczne i praktyczne / Urszula Jeruszka. - Warszawa : Difin, 2016. - 232 s.
10. Kompetencje kluczowe : realizacja koncepcji na poziomie szkolnictwa obowiązkowego / Eurydice - Sieć Informacji o Edukacji w Europie. - Warszawa : Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 2005. - 180 s.
11. Kompetencje kluczowe drogą twórczego rozwoju / Ewa Jówko // W: Polityka, aksjologia i kreatywność w edukacji jutra / red. Kazimierz Denek [et al.]. - Sosnowiec : "Humanitas", 2012. - S. 281-297
12. Kompetencje kluczowe drogą twórczego rozwoju : wrzesień 2008 - sierpień 2012 / [red. Agnieszka Roguska]. - Siedlce : Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, 2012. - 64 s.
13. Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży : praktyka edukacyjna / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Janina Nadachewicz. - Warszawa : Wydaw. Akademickie Żak Jacek Śnieciński : Fundacja Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji Społ.-Ped., cop. 2015. - 302 s.
14. Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży : teoria i badania / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Małgorzata Bilewicz. Warszawa : Wydaw. Akademickie Żak Jacek Śnieciński : Fundacja Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji Społ.-Ped., cop. 2015. - 322 s.
15. Kompetencje kluczowe w społeczeństwie zmiany : perspektywa współczesnej szkoły / Sylwia Domagalska // W: Szkoła w perspektywie jej realnych przeobrażeń : zarządzanie, kompetencje, kreatywność / red. nauk. Wojtech Korim, Roman Uździcki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek. - Leszno : Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Króla Stanisława Leszczyńskiego, 2013. - S. 60-71

16. Kompetencje międzykulturowe polskiej młodzieży szkolnej na emigracji w Irlandii / Joanna Augustyniak // W: Kompetencje międzykulturowe jako kapitał społeczności wielokulturowych / red. nauk. Jolanta Muszyńska, Wioleta Danilewicz, Tomasz Bajkowski. - Warszawa : "Żak", cop. 2013. - S. 75-87
17. Kompetencje nauczycieli w zakresie edukacji międzykulturowej / Ewa Dąbrowa, Urszula Markowska-Manista // W: Kompetencje międzykulturowe jako kapitał społeczności wielokulturowych / red. nauk. Jolanta Muszyńska, Wioleta Danilewicz, Tomasz Bajkowski. - Warszawa : "Żak", cop. 2013. - S. 242-254
18. Kompetencje społeczne cyfrowych tubylców / Agnieszka Pawluk-Skrzypek, Anna Witek // W: Młodzież zagubiona - młodzież poszukująca / red. nauk. Zbigniew B. Gaś. - Lublin : Innovatio Press Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, 2013. - S. 55-70
19. Kompetencje społeczne dzieci w zakresie dostrzegania zagrożeń w kontaktach z nieznanymi / Krzysztof Kruszek // W: Efektywność edukacji wczesnoszkolnej : wybrane aspekty / red. Teresa Parczewska. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2016. - S. 161-175
20. Kompetencje społeczne młodzieży gimnazjalnej i jej aktywność na portalach społecznościowych / Małgorzata Brodacka // W: Transgresje w edukacji. T. 1 / pod red. nauk. Wiktora Żłobickiego. - Kraków : "Impuls", 2014. - S. 47-57
21. Kompetencje w dziedzinie informowania w bibliotece / Grzegorz Winnicki // W: Konieczność i różnorodność kompetencji medialnej / red. Anna Sugier-Szerega, Małgorzata Sławek-Czochra. - Lublin : Wydaw. KUL, 2012. - S. 99-106
22. Kompetencje zdrowotne (healthliteracy) i ich znaczenie dla zdrowia / Zofia Słońska // W: Czas przemian, czas wyzwań : rola bibliotek i ośrodków informacji w procesie kształtowania kompetencji współczesnego człowieka / pod red. Justyny Jasiewicz i Elżbiety Barbary Zybert. - Warszawa : Wydaw. SBP, 2014. - S. 339-353

23. Kompetencje życiowe młodych dorosłych / red. nauk. Małgorzata Marmola, Anna Wańczyk-Welc. - Rzeszów : Wydaw. Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2016. - 356 s.
24. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci poprzez gry i zabawy / Anna Mikler-Chwastek // W: Umiejętności społeczne dzieci : kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami / [red.] Aneta Jegier, Beata Szurowska. - Warszawa : "Difin", 2017. - S. 50-61
25. Kształtowanie umiejętności społecznych dziecka z niepełnosprawnością ruchową / Agnieszka Gąstoł // W: Umiejętności społeczne dzieci : kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami / [red.] Aneta Jegier, Beata Szurowska. - Warszawa : "Difin", 2017. - S. 114-132
26. Lektury dziecięce jako źródło budowania kompetencji społecznych u dzieci w młodszym wieku szkolnym / Dorota Radzikowska // W: Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży : praktyka edukacyjna / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Katarzyna Nadachewicz. - Warszawa : Wydaw. Akademickie Żak Jacek Śnieciński Fundacja Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji Społeczno-Pedagogicznych, cop. 2015. - S. 154-163
27. Modele kompetencji międzykulturowych / Marta Bem // W: Kompetencje międzykulturowe jako kapitał społeczności wielokulturowych / red. nauk. Jolanta Muszyńska, Wioleta Danilewicz, Tomasz Bajkowski. - Warszawa : "Żak", cop. 2013. - S. 119-136
28. Nowe kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy / Józef Bednarek // W: Media, edukacja, kultura : w stronę edukacji medialnej / red. nauk. Wojciech Skrzydlewski, Stanisław Dylak. - Poznań. - Rzeszów : Polskie Towarzystwo Technologii i Mediów Edukacyjnych, 2012. - S. 103-117
29. Oferta edukacyjna przedszkola a kompetencje społeczne dzieci / Jolanta Andrzejewska // W: Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży : praktyka edukacyjna / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Katarzyna Nadachewicz. - Warszawa : Wydaw. Akademickie Żak Jacek Śnieciński Fundacja Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji Społeczno-Pedagogicznych, cop. 2015. - S. 191-216

30. Pedagogiczne spojrzenie na literaturę dla dzieci / Jowita Gromysz // W: Transgresje w edukacji. T. 2 / pod red. nauk. Iwony Paszendy i Rafała Włodarczyka. - Kraków : "Impuls", 2014. - S. 257-270
31. Projekt: Akademia kompetencji kluczowych - program rozwoju uczniów szkół ponadgimnazjalnych Polski Wschodniej : raport szkoleniowy / [oprac. Zakład Systemów Informacyjnych Instytutu Maszyn Matematycznych]. - Warszawa : Instytut Maszyn Matematycznych, 2012. - 164 s.
32. Rola rodziny w kształtowaniu kompetencji społecznych / Joanna A. Żyngiel // W: Rodzina wobec problemów i wyzwań współczesności : w poszukiwaniu rozwiązań. T. 2 / red. nauk. Bożena Chrostowska, Magdalena Dymowska, Magdalena Zysłowska. - Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, cop. 2015. - S. 29-40. - T. 1 ukazał się pt. Wielowymiarowość wsparcia współczesnej rodziny polskiej
33. Rozwijanie kompetencji kluczowych na poziomie kształcenia wyższego / Anna Kławsiuć-Zduńczyk // W: Wyzwania rynku edukacyjnego wobec rynku pracy : wymiary lokalne, regionalne i ponadregionalne / pod red. Barbary Wiśniewskiej-Paź. - Wrocław : Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2015. - S. 85-95
34. Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w procesie edukacji wczesnoszkolnej / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Barbara Dudel, Małgorzata Głoskowska-Sołdatow. - Kraków : "Impuls" ; Białystok : Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku, 2013. - 257 s.
35. Rozwijanie kompetencji społecznych dziecka w przedszkolu / Marta Buk-Cegiełka // W: W trosce o rozwój i wczesną edukację dziecka / red. nauk. Sabina Guz, Małgorzata Centner-Guz, Iwona Zwierzchowska. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2015. - S. 231-240
36. Rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych poprzez zastosowanie pracy w małych grupach w edukacji wczesnoszkolnej / Ewa Skrzetuska // W: Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży : praktyka edukacyjna / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Katarzyna Nadachewicz. - Warszawa : Wydaw. Akademickie Żak Jacek Śnieciński

Fundacja Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji Społeczno-Pedagogicznych, cop. 2015. - S. 217-233

37. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych uczniów młodszych w świetle podstawy programowej / Karolina Kaszlińska // W: Edukacja dziecka : badania i praktyka pedagogiczna / red. nauk. Waldemar Segiet, Bogumiła Walak, Anna Lis-Zaldivar. - Gorzów Wielkopolski : Wydaw. Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża, 2015. - S. 81-96
38. Stopniowe włączanie dzieci o profilu autystycznym do nabywania kompetencji społecznych / Katarzyna Nadachewicz // W: Kompetencje kluczowe dzieci i młodzieży : praktyka edukacyjna / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Katarzyna Nadachewicz. - Warszawa : Wydaw. Akademickie Żak Jacek Śnieciński. - Fundacja Centrum Transferu Wiedzy i Innowacji Społeczno-Pedagogicznych, cop. 2015. - S. 274-288
39. Uczenie się jako kompetencja kluczowa w samoocenie uczniów w młodszym wieku szkolnym / Małgorzata Głoskowska-Sołdatow // W: Wybrane problemy dydaktyki w wymiarze teoretyczno-praktycznym / red. nauk. Anna Karpińska, Alina Szwarc. - Warszawa : "Żak", 2014. - S. 235-248
40. Umiejętności społeczne dzieci : kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami / [red.] Aneta Jegier, Beata Szurowska. - Warszawa : "Difin", 2017. - 284 s.
41. W drodze ku pełnej podmiotowości : kompetencje podmiotowe gimnazjalistów / Agata Popławska. - Białystok : Wydaw. Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 2013. - 332 s.
42. Wspieranie rozwoju kompetencji społecznych u dzieci głuchych i słabosłyszących / Joanna Kobosko // W: Umiejętności społeczne dzieci : kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i dzieci ze specjalnymi potrzebami / [red.] Aneta Jegier, Beata Szurowska.-Warszawa : "Difin", 2017.-S. 81-103
43. Znaczenie kształtowania kompetencji społecznych i umiejętności życiowych studentów w kontekście ich przygotowania do zadań społecznych i zawodowych / Anna

Sladek // W: Szkoła i rodzina w środowisku lokalnym : teoria i praktyka / red. nauk. Alina Szczurek-Boruta, Barbara Chojnacka-Synaszko, Aleksandra Gancarz. - Toruń : Adam Marszałek, 2016. - S. 268-284

Artykuły z czasopism

44. Biblioterapia w procesie kształtowania kompetencji społecznych w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii / Katarzyna M. Stanek // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2017, nr 4, s. 17-26
45. Budujemy szkołę demokratyczną / Justyna Józefowicz // *Dyrektor Szkoły*. - 2017, nr 3, s. 68-69
46. "Czym skorupka za młodu nasiąknie..." czyli rozwijanie kompetencji kluczowych w przedszkolu / Dorota Kamińska // *Meritum*. - 2011, nr 3, s. 22-26
47. Dojrzałość technologiczna - wyzwanie edukacji / Karolina Ziolo-Pużuk // *Dyrektor Szkoły*. - 2014, nr 3, s. 52-55
48. Dyrektor sojusznikiem szkolnej demokracji / Michał Tragarz // *Dyrektor Szkoły*. - 2017, nr 3, s. 78-80
49. Edukacja a rynek pracy - problemy terażniejszości, wyzwania przyszłości / Jerzy Ambroży // *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. - 2012, nr 4, s. 87-99
50. Edukacja w zakresie kompetencji emocjonalnych i społecznych a wypalenie zawodowe / Anna Romanowska-Tołoczko // *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. - 2013, nr 2, s. 133-137
51. eTwinning szansą kształtowania kompetencji kluczowych / Elżbieta Gajek // *Meritum*. -2011, nr 3, s. 100-105
52. Jak wypadamy w badaniu PIAAC? / Lidia Jastrzębska // *Nowa Szkoła*. - 2013, nr 9, s. 3-11
53. Kompetencja umiejętności czy umiejętność opanowania kompetencji? / Grzegorz Baran // *Język Polski w Gimnazjum*. - 2013/2014, nr 2, s. 24-37

54. Kompetencje cyfrowe dzieci / Anna Brzezińska, Joanna Matejczuk // *Remedium*. - 2013, nr 11, s. 6-8
55. Kompetencje jako podstawa skuteczności / Małgorzata Pomianowska // *Dyrektor Szkoły*. - 2013, nr 10, s. 34-36, 38-39
56. Kompetencje kluczowe / Bogdan Skotnicki // *Przegląd Oświatowy*. - 2007, nr 6, s. 13-14
57. Kompetencje kluczowe jako element kompetencji zawodowych w zawodach branży informatycznej / Tomasz Sułkowski, Wojciech Oparcik // *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. - 2013, nr 4, s. 60-70
58. Kompetencje kluczowe w społeczeństwie informacyjnym i edukacji informatycznej społeczności lokalnej / Tomasz Kupidura // *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. - 2013, nr 1, s. 145-153
59. Kompetencje kluczowe w zawodzie doradcy zawodowego / Waław Kisiel-Dorohinicki // *Doradca Zawodowy*. - 2013, nr 3, s. 47-50
60. Kompetencje nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej w szkole ogólnodostępnej w pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością / Marta Uberman i Aleksandra Mach // *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*. - T. 35, nr 3 (2016), s. 165-185
61. Kompetencje społeczne na rynku pracy - sztuka komunikacji i wystawiania się wymiera! / Agnieszka Ciereszko // *Doradca Zawodowy*. - 2013, nr 3, s. 13-15
62. Kompetencje społeczne w aspekcie kompetencji kluczowych / Katarzyna Leśniewska, Katarzyna Szczepkowska // *Meritum*. - 2014, nr 2, s. 4-10
63. Kompetencje społeczne wychowanków placówek wsparcia dziennego / Krzysztof Nowakowski, Aleksandra Sobieniowska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2013, nr 10, s. 38-41
64. Mam prawa i obowiązki takie same jak wszyscy! / Elżbieta Korczewska, Joanna Kozubek // *Wychowanie w Przedszkolu*. - 2017, nr 7, s. 31-36

65. Nauczyciel plastyki a wyzwania współczesnej edukacji / Katarzyna Ziółowicz // *Nauczanie Początkowe*. - 2013/2014, nr 1, s. 15-24
66. O istocie demokratyzacji szkół / Katarzyna Klimowicz // *Dyrektor Szkoły*. - 2017, nr 3, s. 30-35
67. O potrzebie/konieczności rozwijania kompetencji komunikacyjnych przyszłych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej / Anna Grabowiec i Beata Bochniarz // *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*. - T. 35, nr 3 (2016), s. 271-284
68. Po co nam w życiu kompetencje miękkie? / Magdalena Goetz // *Głos Pedagogiczny*. - 2016, [nr] 83, s. 16-20
69. Po co nam w życiu kompetencje miękkie? / Magdalena Goetz // *Głos Pedagogiczny*. - 2016, [nr] 83, s. 16-20
70. Po co nam w życiu kompetencje miękkie? / Małgorzata Łuba // *Biologia w Szkole*. - 2017, nr 1, s. 25-30
71. Po co nam w życiu kompetencje miękkie? / Małgorzata Łuba // *Wychowanie w Przedszkolu*. - 2016, nr 9, s. 25-28
72. Porozmawiajmy o ocenianiu kompetencji kluczowych / Beata Kossakowska // *Meritum*. - 2011, nr 3, s. 27-33
73. Przedmioty obowiązkowe i ich udział w kształtowaniu kompetencji kluczowych / Iwona Moczydłowska // *Meritum*. - 2011, nr 3, s. 12-14
74. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnej / Magdalena Kania // *Wychowanie w Przedszkolu*. - 2014, nr 2, s. 5-9
75. Wokół kompetencji kluczowych czyli edukacja przedszkolna w Czechach / Radmila Burkovičová, Jolanta Nowak // *Problemy Wczesnej Edukacji*. - 2011, nr 1, s. 95-102
76. Zaprogramuj lekcje informatyki / Katarzyna Kołakowska, Magdalena Bielska, Izabela Judycka // *Edukacja i Dialog*. - 2017, nr 1-2, s. 25-29
77. Znaczenie kompetencji społecznych w pracy pedagoga specjalnego / Mariola Wolan-Nowakowska // *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*. - T. 35, nr 3(2016), s. 153-163